

Õpiväljundid Erasmus+ õpirändeprojektis

Erasmus+ teabepäev

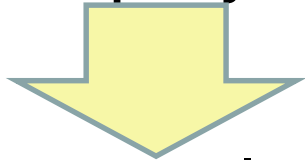
Tallinn

15.01.2016

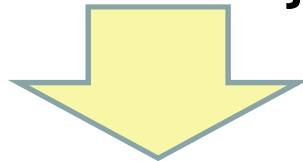
Sirje Rekkor

Õpiränne on õppimine

- ▶ Kirjeldatud on projekti eesmärk

- ▶ Kirjeldatud on osalejate koolitusvajadus

- ▶ Sõnastatud **õpirände õpiväljundid**

- ▶ Kirjeldatud õpirändes õppimise mõju sh hindamine

Õpiväljundid ja Erasmus+ KA1 õpirändeprojekt

- ▶ Õpiväljundid tulenevad:
  - ▶ probleemidest, mida projektiga soovitakse lahendada
  - ▶ projekti eesmärgist
  - ▶ osalejate arenguvajadustest
- ▶ Õpiväljunditest tuleneb:
  - ▶ projekti (sh osalejate) ettevalmistus
  - ▶ projekti tegevused
  - ▶ oodatav mõju osalejatele, osalevatele organisatsioonidele ja teistele osapooltele
  - ▶ hindamine

Õpiväljundid ja standardid

- ▶ Kutsestandardid
- ▶ Kutseharidusstandard
- ▶ Eesti kvalifikatsiooniraamistik (EKR)
- ▶ ISTE haridustehnoloogilised pädevused

Õpiväljundid ja Eesti kvalifikatsiooniraamistik (EKR)

- ▶ EKR on kehtestatud Kutseseadusega
- ▶ EKRs on 8 taset
- ▶ EKR tasemed on kirjeldatud kolmest vaatest:
  - ▶ **Teadmised** (eristatakse teoreetilisi ja faktiteadmisi)
  - ▶ **Oskused** (eristatakse kognitiivseid ja praktilisi oskusi)
  - ▶ **Vastutuse ja iseseisva tegutsemise**

Õppija isiksuse tasakaalustatud areng

TEADMISED

- teoreetilised
- faktiteadmised

Õppija tasakaalustatud areng

OSKUSED

- kognitiivsed: loogilise, intuiitse ja loova mõtlemise kasutamine
- praktilised: käelised oskused ning meetodite, materjalide, tööriistade ja –vahendite kasutamine

SOTSIAAL-KULTUURILISED oskused sh ISIKSUSEOMADUSED

Õpiväljund kutsehariduses

- ▶ Õpiväljundid on õppimise tulemusel omandatavad **teadmised, oskused ja hoiakud**, mis on kirjeldatud õppekava, mooduli, teema või õppeaine läbimiseks vajalikul miinimumtasemel.
(Kutseõppeasutuse seadus §2)

Õpiväljundite kirjeldamine kutsehariduses

- ▶ Õpiväljundid kirjeldatakse kutse- ja erialaste **teadmiste, oskuste, iseseisvuse ja vastutuse ulatuse, õpipädevuse, suhtluspädevuse, enesemääratluspädevuse, tegevuspädevuse, infotehnoloogilise pädevuse ning algatusvõime ja ettevõtlikkuspädevuse** kaudu.
(Kutseharidusstandard §8)

Õpiväljund kõrghariduses

- ▶ Õpiväljundid on õppimise tulemusel omandatavad **teadmised, oskused ja hoiakud**, mis on kirjeldatud õppekava, mooduli või õppeaine läbimiseks vajalikul miinimumtasemel.

(Kõrgharitusstandard §2)

Õpiväljund elukestvas õppes

- ▶ Eesti elukestva õppe strateegia 2020 (2014) - haridusvaldkonna tähtsamaid arenguid suunav dokument.
- ▶ Tänapäevaks on sisuliselt kõikide haridustasemete ja -liikide õppekavadesse kirjutatud sisse eesmärgid ja õpiväljundid, mis arvestavad erinevates riiklikes ja rahvusvahelistes regulatsioonides ning kutsestandardites kirjeldatud õpiväljunditega, sh võtmepädevustega.

Õpiväljundi koostamine

- ▶ Õpiväljund sõnastatakse / koostatakse / kirjutatakse mõõdetava ja hinnatava tegevusena.
- ▶ **Kes** teeb?
- ▶ **Mida** teeb?
- ▶ **Kuidas** teeb?

Õpiväljundi lihtsustatud mudel

Õpiväljundi osa	Määratlus
OSALEJA: Tegusõna TEEB	Aktiivne verb, mis väljendab seda, mida õppija on võimeline tegema teatud õppimise aja lõpul (analüüsib, hooldab, töötleb, planeerib; valib jne)
Nimisõnaline või tegusõnaline sihtis MIDA	Eesmärk, mille saavutamisele tegevus on suunatud (valib <u>materjali</u> , planeerib <u>menüü</u>)
Määrsõnad KUIDAS	Väljendavad õpiväljundite määra ja laadi (planeerib <u>iseseisvalt</u> <u>menüü</u> , lähtudes klientide soovidest ja vajadustest)
Täpsustavad sõnad või fraasid KUIDAS	Väljendavad õpiväljundi kasutamise konteksti (planeerib <u>iseseisvalt</u> , lähtudes kliendi vajadustest ja soovidest, lõunaeine <u>menüü</u> , järgides <u>menüüde koostamise põhimõtteid</u>)

Näide: Gümnaasiumi riiklik õppekava, ainevaldkond „võõrkeeled“

Gümnaasiumi lõpuks õpilane:

- ▶ suhtleb eesmärgipäraselt nii kõnes kui ka kirjas, järgides vastavaid kultuuritavasid; mõistab ja tõlgendab võõrkeeles esitatut;

Näide: Gümnaasiumi riiklik õppekava ainevaldkond „võõrkeeled“. Õpiväljundi ulatus ja sügavus.

▶ B1-keeleoskustasemega keel

- ▶ saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama õpitavat keelt kõnelevate inimestega;
- ▶ kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning selgitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti ning plaane;
- ▶ koostab lihtsa teksti tuttavatel teemadel;...

▶ B2-keeleoskustasemega keel

- ▶ vestleb spontaanselt ja ladusalt sama keele emakeelse kõnelejaga;
- ▶ selgitab oma vaatenurka ning hindab kõnealuste seisukohtade tugevaid ja nõrku külgi;
- ▶ loob erinevatel teemadel sidusa ja loogilise teksti;...

Näide: Kutsestandard - Õpetaja, EKR tase 6

Kompetents: Õppimise ja arengu toetamine:

- ▶ rakendab mängu ja teisi aktiivset õppimist ning loovust toetavaid meetodeid ja paindlikku päevakava, lähtudes õppija eripärast ja seatud eesmärkidest; ...

- ▶ rakendab süsteemselt erinevaid õppimist toetavaid tagasisidestamise ja hindamise viise õpiprotsessi ja õppija arengu kohta, lähtudes õppija eripärast ja õppekavast; toetab ennastjuhtiva õppija kujunemist, suunates õppijat õpieesmärkide seadmisele ja eneseanalüüsile;...

Näide: Kutsestandard – Täiskasvanute koolitaja, EKR tase 6

Kompetents: Õppeprotsessi läbiviimine:

- ▶ Kujundab õpikeskkonda, rakendades erinevaid võtteid õppimist toetava füüsilise keskkonna loomiseks.
- ▶ Juhib õppeprotsessi, tagades õppeks ettenähtud aja efektiivse ja tulemusliku kasutamise ja järgides õppekavas sätestatud eesmäärke.
- ▶ Toetab õppijate arengut, tuginedes seejuures õppijatelt saadud tagasisidestusele ja soodustades õppijate individuaalsete toimetulekuoskuste kujunemist.

Saab paremini. Näide 1 Erasmus+ õpirände projekt. Üldharidus 1

Osalemine erinevatel koolitustel ja töövarjuks olemine. Osalejad arendavad nii juhtimisalaseid kui ka õpetaja üldpädevusi:

- ▶ 1) aine- või erialane ja didaktiline pädevus;
- ▶ 2) oskus kujundada turvalist õpikeskkonda ja arendada õppekava, aidata kaasa õppijate ning õpetajate üksteist toetavate töösuhete kujunemisele;
- ▶ 3) oskus leida õppeainetevahelisi seoseid ja realiseerida õppeainetevahelise integratsiooni võimalusi, teha koostööd teiste õpetajatega;
- ▶ 4) oskus juhtida õppe- ja kasvatustööd;
- ▶ 5) teadmised mitmekultuurilise õpikeskkonna probleemidest ja nende lahendamisviisidest;
- ▶ 6) suhtlus- ja eneseväljendusoskus, eesti keele ja võõrkeelte oskus ning oskus kasutada kaasaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogia võimalusi;
- ▶ 7) valmidus suunata õppijaid osalema ühisseisukohtade kujundamises ning esindama ennast, õppeasutust ja õpilaskonda;
- ▶ 8) valmidus meeskonnatööks ja edasiseks professionaalseks arenguks.

Tähelepanekud

- ▶ Loetletud on teadmisi, oskusi, kuid pole sõnastatud, mille osaleja ära õpib, milleks õpirände järel võimeline on, mida ta teab, mida oskab jne
- ▶ Loetletud teadmised, oskused liialt üldised (nt oskus kujundada turvalist õpikeskkonda ja arendada õppekava, aidata kaasa õppijate ning õpetajate üksteist toetavate töösuhete kujunemisele), need peaksid olema konkreetsemad.
- ▶ Koolitustel osalemine eeldab, et õpiväljundites väljendub oodatav teadmiste (ja oskuste) areng, töövarjuks olemine, et näeme õpiväljundites oodatavat oskuste (sh töö analüüsimise oskuste) ja hoiakute arengut.
- ▶ Õpiväljundite sõnastus on selline, et osalejal pole võimalik tõendada ega hindajal hinnata õpirände mõju ega

Saab paremini. Näide 2 Erasmus+ õpirände projekt. Üldharidus 2

- ▶ Alusharidusealaseid teadmisi ja oskusi sh süvendatult õuesõpe ja keskkonnaharidus
- ▶ Lapsekeskset õpisüsteemi ja suhtumist
- ▶ Erivajadustega lastega toimetulekut, nende õppeprotsessi toetamist
- ▶ Erinevate metoodikate kasutamist
- ▶ Erinevate tegevusvaldkondade lõimimist
- ▶ Liikumisvõimalusi pakkuvate tegevuste läbiviimist
- ▶ Õppevahendite loovat kasutamist
- ▶ Inglise keele oskus saab ka kindlasti täienduse läbi töövarjuks olemise

Tähelepanekud

- ▶ Loetletud peamiselt oskusi, õpiväljunditel liialt suur üldistusaste.
- ▶ Ei ole võimalik määratleda, millise ulatuse ja sügavusega on oodatavad teadmised, oskused. *Nt Alusharidusealaseid teadmisi ja oskusi sh süvendatult õuesõpe ja keskkonnaharidus.* Kas soovitakse jõuda selleni, et osaleja saab ülevaate õuesõppe metoodika kasutamisest, kirjeldab kasutatud meetodeid ja praktikat, või selgitab, miks ja mida kasutatud, või võrdleb erinevaid juhtumeid, analüüsib parimaid praktikaid jne.
- ▶ Õpiväljundite saavutatust pole osalejal võimalik tõendada, hindajal õpirände mõju ega tulemuslikkust hinnata, kuna õpiväljundites pole toodud, mida osaleja ära õpib ja milline on omandatud teadmiste ja oskuste ulatus ja sügavus.

Saab paremini. Näide 3 Erasmus+ õpirände projekt.

Täiskasvanuharidus 1

Õppevisiidid välisriigi elukestva õppe keskusesse, et tutvuda sealse juhtumis- ja kvaliteedisüsteemiga (sh koostöö ettevõtete ja teiste koostööpartneritega, väljundipõhine õpe ja hindamissüsteem jpm)

Õppevisiitidel osalejate õpiväljundid:

- ▶ koolituskeskuse juht – üldine töökorraldus ja koolitusasutuse administreerimine, täiskasvanute koolituse kvaliteedi tagamine, partnerlus ja koostöö tööandjate, tööturuametiga;
- ▶ turundusjuht – kursuste turundamise kanalid, kliendisuhete haldamine, partnerlus ja koostöö tööandjate, tööturuametiga; rahvusvaheliste koostööprojektide läbiviimine, täiskasvanud õppija nädala korraldamine;
- ▶ koolitussekretär – täiskasvanute koolitusega kaasneva dokumentatsiooni haldamine, infosüsteemide kasutamine;
- ▶ täiskasvanute karjäärinõustaja – täiskasvanute karjääri ja õppenõustamine läbiviimise põhimõtted;
- ▶ koolitusjuhid – täiskasvanute koolituse korraldamise põhimõtted, koolituste kvaliteedi tagamine, koolitusvajaduse selgitamine, koostöö koolituse tellijaga.

Tähelepanekud

- ▶ Ei ole loetletud milliseid teadmisi ja oskusi arendada soovitakse, on lihtsalt nimetatud teemasid (iga osaleja huvi?) (nt täiskasvanute koolituse kvaliteedi tagamine, kursuste turundamise kanalid, kliendisuhete haldamine).
- ▶ Ei selgu, mida oodatakse, et osaleja ära õpib, millise õpiväljundi saavutab. Kas saab ülevaate täiskasvanute koolituse kvaliteedi tagamisest, mõistab seda või analüüsib nt pideva parendamise tsükli (Demingi ringi) toimimist vms? Kas kirjeldab turundamise kanaleid, omab neist terviklikku ülevaadet, analüüsib nende mõju või kasutamise tulemuslikkust või koguni koostab koolitusasutuse turunduskommunikatsiooni meetmeid/meetmestiku vms?
- ▶ Eelnevast johtuvalt ei ole antud projekti õpiväljundid mõõdetavad, seega ka hinnatavad ja projekti mõju ning tulemuslikkust pole võimalik hinnata.

Saab paremini. Näide 4 Erasmus+ õpirände projekt.

Täiskasvanuharidus 2

- ▶ töövarjud ja seminaridel osalemine partnermuuseumides, et tutvuda teiste kogemuste ja töömetoodikaga.
- ▶ Haridustöö arendamine, mis on praegu kiirelt kasvav ja muutuv valdkond muuseumides
- ▶ Organisatsiooni töö korraldamise oskus kaasaegsetest vajadustest lähtuvalt
- ▶ Võimekus muuseumit turundada kaasaegsel moel
- ▶ Meie projekti prioriteediks on osalejatele pakkuda võimalus end vastavatel aladel sarnaselt töötavates ja hästi toimivates asutustes töövarjudena täiendada ning saadud kogemusi oma töös rakendada.

- ▶ Osaleja peab oskama vähemalt üht võõrkeelt, mida vastuvõtvas asutuses räägitakse.

Tähelepanekud

- ▶ Toodud nii teemasid, oskusi kui võimeid

Näide: *Võimekus muuseumit turundada kaasaegsel moel.*

Saaksime asjakohase õpiväljundi sõnastust veidi muutes nt:

- ▶ turundab muuseumi, valides sobivaid ja tänapäevaseid turundusmeetmeid.
- ▶ Õpiväljundite saavutatust ei ole osalejal võimalik tõendada, need pole mõõdetavad so hinnatavad ja projekti mõju, tulemuslikkust pole võimalik hinnata.

Päris hea. Näide 1. Erasmus + õpirände projekt

Ehitusviimistlejad:

- ▶ ...
- ▶ valmistab ette hoonete erinevad viimistletavad pinnad ja teeb lõppviiimistluse vastavalt etteantud tööülesandele, järgides asjakohaseid tööjuhiseid, materjalide tootjate ettenähtud tehnoloogiaid ja etteantud kvaliteedinõudeid,
- ▶ järgib töö planeerimisel, töökoha ettevalmistamisel, töö kestel ja töökoha korrastamisel energiatõhusa ehitamise põhimõtteid ning tervishoiu, töö- ja keskkonnaohutusnõudeid,

▶ ...

Tislerid:

▶ ...

- ▶ seadistab puidutöötlemispingi arvestades pinkide ja seadmete ehitust ning tööpõhimõtteid, detailide lõiketöötlemise režiime ja kasutatavate puit- ja puidupõhiste materjalide omadusi

TALLINNA ÜLIKOOL

▶ ...

Päris hea. Näide 2. Erasmus + õpirände projekt

Õppija:

...

- ▶ võrdleb välispraktikal omandatud töövõtteid Eestis kasutatavate töövõtetega.
- ▶ omandab erialase keele vähemalt A2 tasemel (suulises ja kirjalikus vormis).
- ▶ mõistab ja hindab iseennast ning kujundab ennast isikuna välispraktika käigus (enesekindlus, iseseisvus, suhtlemisoskus, otsustusvõime enesemääratlusoksus).
- ▶ kasutab oskuslikult ja kriitiliselt infotehnoloogilisi vahendeid vastavalt vajadusele

Täna tähelepanu eest!

Küsimusi?